

KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUEEN VAMMAISNEUVOSTO

TOIMINTAKERTOMUS 2024

Vammaisneuvoston tehtävät

Vammaisneuvoston toimintasäännön mukaisesti neuvoston tehtävänä on vaikuttaa hyvinvointialueen suunnitteluun, päätöksentekoon ja seurantaan. Vammaisneuvosto osallistuu valmisteluun koskien hyvinvointialueensuunnitelmia ja toimenpiteitä vammaisten hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä vammaisten henkilöiden tarvitsemien palveluiden ja omaishoidon järjestämiseksi.

Vammaisneuvosto vaikuttaa aloittein, lausunnoin ja kannanotoin. Lisäksi vammaisneuvosto arvioi vuosittain vammaisten henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveystalveluiden riittävyttä ja laatua alueella. Lisäksi neuvosto edistää osaltaan vammaisten osallistumisen ja kuulemisen mahdollisuuksia hyvinvointialueella

TOIMINTA VUONNA 2024

Vammaisneuvosto kokoontui vuonna 2024 viisi kertaa:

- 22.3.2024
- 6.5.2024
- 21.5.2024
- 22.8.2024
- 17.10.2024

Hyvinvointialueen ja kuntien vammaisneuvostojen yhteinen vammaisneuvostopäivä järjestettiin 16.10.2024 Teams yhteydellä. Päivässä rakennettiin tiviimpää yhteistyötä kuntien ja hyvinvointialueen vammaisneuvostojen välille sekä kuulumme Invalidiliiton juristin esittelemänä uuden vammaispalvelulain tuomista uudistuksista ja muutoksista. Ennen järjestöketän kuulumisia saimme ajankohtaiskatsauksen VPL-kyytien nykytilaan sekä tulevaisuudesta.

Suurin yksittäinen käsiteltävä asia vuonna 2024 oli sosiaali- ja terveystalveluiden palveluverkkotyöskentely, jota työstettiin Padlet-alustalla sekä kokouksessa. Vaikuttamistoimielimille sekä lautakunnille järjestettiin palveluverkkoesityksestä yhteinen seminaari 21.2.2024.

Vammaisneuvosto jalkautui kokoustamaan maakuntaan Äänekoskelle.

Neuvoston kokoonpano säilyi muuttumattomana vuoden 2024 ajan.

Puheenjohtajisto:

Jarkko Manninen (puheenjohtaja)

Satu-Maria Virtanen ja Varpu Pöyhönen (varapuheenjohtajat).

Esittelijä: Nina Peränen

Annetut lausunnot:

- strategian toimeenpano-ohjelmaan liittyvä uudistumisohjelma
- sosiaali- ja terveystalouden palveluverkkotyöskentely
- Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvio 2025
 - o hyvinvointialueen palvelusetelien sääntökirjat vuodelle 2025 (12 kappaletta)
 - o hyvinvointialueen vanhusten sekä vammaisten sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien vuokrasopimusten sekä sopimusehtojen yhtenäistäminen 1.4.2025 alkaen
 - o hyvinvointialueen palveluiden myöntämisen perusteet (13 kappaletta)
- omavalvontasuunnitelma
- vammaisten henkilöiden kotiin annettavien palveluiden kilpailutus
- Uuden vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentaminen

Muut teemat kokouksissa:

- Vammaisten lasten erityishuoltolain mukaisen aamu- ja loma-ajan toiminnan järjestäminen Jyväskylässä
- Henkilökohtaisen avustajan työterveyshuolto
- Kuljetuspalveluiden asiointikuntamalli
- Vammaisten henkilöiden sosiaalipalveluiden turvaaminen häiriötilanteissa
- Vammaispalvelulain mukaiset uudet palvelut
- Sosiaali- ja terveystalouden asiakkuuskertomus 2023

Muut tapahtumat:

- 11.12.2024 vaikuttamistoimielinten yhteinen työpaja toimielinrakenteen arvioinnista, strategian väliarvioinnista sekä tulevaisuustyöstä
- Toimielinten vuosikellopalaverit 6.6.2024 ja 11.12.2024

Vuoden 2024 toiminnan arviointi:

Vaikuttamistoimielimillä oli mahdollisuus osallistua toimielintyöskentelyn ja toimielinrakenteen arviointiin. 9 vammaisneuvoston jäsentä vastasi webropol-kyselyyn. Yleisiä huomioita:

- 55 % oli sitä mieltä, että vaikuttamistoimielimen toiminta oli vastannut odotuksia 22 % mukaan hyvin
- 34 % koki, että vaikuttamistoimielimen jäsenillä ei ole yhteistä näkemystä tavoitteista ja tehtävistä
- 44 % koki, että vaikuttamistoimielin on pystynyt vaikuttamaan päätöksentekoon, 22 % koki kuitenkin, että ei.
- Tehtävät ja toimivalta vaatii selkeyttämistä
- 90 % piti läsnäolokokouksia parhaiten toimivina
- Kokoukset on sovittu riittävän pitkälle eteenpäin
- 33 % kritisoi kokousten pituutta
- 45 % koki saaneensa riittävästi tietoa käsiteltävistä asioista, 22 % koki kuitenkin, että ei ollut saanut
- Asioihin perehtymiseen jäävä asia koettiin aivan liian lyhyeksi. Esityslista lähtee viikkoa ennen kokosta
- Kokouspöytäkirjat koetaan pääosin selkeiksi
- Yhteiset seminaarit ennen kokousta lautakuntien kanssa koettaisiin hyvinä ja kehitettävänä asioina

LUONNOS KOKOUKSEEN 16.1.2025

- Kokouksissa esittelyt venyvät, mitkä vaikuttavat aikatauluihin. Tämä on selkeä kehittämisen kohta ensi vuonna. Valmistelijoiden esitysten aikaa pitää rajata selkeämmin.
- 67 % puolet kokee, että kaikilla on mahdollisuus käyttää riittävästi puheenvuoroja kokouksessa.
- Kokousilmapiiri on avoin
- Käsiteltäviä asioita on liikaa yhteen kokoukseen
- Vastanneiden mielestä käsittelyyn tulevat asiat ovat oleellisia vammaisneuvoston näkökulmasta
- Luottamushenkilöiden näkemys vaikuttamistoimielimen tavoitteista ja tehtävistä jakoi mielipiteitä.
- 11 % mielestä vammaisneuvoston jäsenmäärä on liian suuri
- Perehdytykseen tulee panostaa seuraavalla kaudella

Avoimessa palautteessa toivottiin neuvoston saavat asiat käsittelyyn aikaisemmin. Myös läsnäolo- ja puheoikeutta lautakuntiin toivotaan. Vanhus- ja vammaisneuvostojen toivotaan olevan jatkossakin erillisiä.